Poznámky k vydání

openSUSE Leap je svobodný operační systém založený na Linuxu, který je určený jak pro váš osobní počítač, notebook, tak i pro server. Můžete v něm brouzdat na internetu, spravovat e-maily a fotky, pracovat v kanceláři, přehrávat filmy či hudbu a bavit se!

Datum vydání: 2019-06-27 , : 42.3.20190626

Obsah

1 Instalace 2

2 Aktualizace systému 4

3 Obecné 10

4 Více informací a zpětná vazba 13

Doba údržby openSUSE Leap 42.3 právě skončila. Abyste udrželi své systémy aktuální a zabezpečené, je potřeba openSUSE povýšit na aktuální verzi. Před zahájením povýšení systému se ujistěte, že máte nainstalované všechny údržbové aktualizace pro openSUSE Leap 42.3.

Pro více informací o povýšení systému na aktuální verzi openSUSE vizte http://en.opensuse.org/SDB:Distribution-Upgrade.

Pokud aktualizujete ze starší verze na toto vydání openSUSE Leapu, můžete si předchozí poznámky k vydání přečíst zde: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes.

Informace o projektu jsou dostupné https://www.opensuse.org.

1 Instalace

Tato sekce obsahuje poznámky ohledně instalace. Detailní informace ohledně postupu upgradu najdete v dokumentaci na https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/part.basics.html.

1.1 Instalace minimálního systému

Aby se zabránilo instalaci některých velkých doporučených balíčků, vzor minimální instalace používá jiný vzor kolidující s nechtěnými balíčky. Tento vzor může být po instalace odstraněn, jeho jméno je `patterns-openSUSE-minimal_base-conflicts`.

Všimněte si, že minimální instalace nemá ve výchozím stavu firewall. Jestli jej potřebujete, nainstalujte si `SuSEfirewall2`.

1.2 UEFI—Unified Extensible Firmware Interface

Než nainstalujete openSUSE na systém, který je zaváděn pomocí UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), důrazně doporučujeme zkontrolovat, zda nejsou u výrobce hardwaru k dispozici doporučené aktualizace firmwaru. Pokud ano, nainstalujte je. Je-li předinstalován systém Windows 8 nebo vyšší, je to silná indicie, že váš systém UEFI používá.

Pozadí: Některý firmware UEFI obsahuje chyby, které způsobují znefunkčnění je-li zapsáno do úložného prostoru UEFI příliš mnoho dat. Nikdo však ve skutečnosti neví, kolik je to „příliš mnoho“.

openSUSE snižuje riziko tím, že nezapisuje více než pouhé minimum potřebné pro zavedení OS. To minimum znamená sdělení firmwaru UEFI, kde se nachází zavaděč openSUSE. Upstreamové funkce jádra Linuxu, které používají úložný prostor UEFI pro ukládání informací o zavádění systému a jeho pádu (`pstore`) jsou ve výchozím stavu zakázané. Nicméně je však doporučeno nainstalovat veškeré aktualizace firmwaru, které výrobce doporučuje.

1.3 UEFI, GPT a oddíly MS-DOSu

Společně se specifikací EFI/UEFI se objevil nový styl dělení disků: GPT (GUID Partition Table). Je to nové schéma, které k identifikaci zařízení a typů diskových oddílů používá globálně unikátní identifikátory (128bitové hodnoty zobrazené jako 32 šestnáctkových číslic).

Navíc pak specifikace UEFI umožňuje užívání starších oddílů MBR (MS-DOS). Zavaděče Linuxu (ELILO nebo GRUB 2) zkoušejí automaticky vygenerovat GUID těchto starších oddílů a zapsat je do firmwaru. Takový GUID se může často měnit, což způsobuje přepis firmwaru. Přepis se skládá ze dvou různých operací: odstranění starého záznamu a vytvoření nového, který nahradí ten původní.

Moderní firmware má garbage collector, který sbírá smazané položky a uvolňuje paměť, která byla pro ně rezervována. Může se objevit problém, když chybný firmware tyto položky nesbírá a neuvolňuje. To může skončit nezaveditelným systémem.

Abyste se tomuto problému vyhnuli, zkonvertujte starší oddíly MBR na GPT.

1.4 Aktualizace Kernel Graphics Stack

Aktualizace grafického zásobníku až po verzi kódu jádra 4.9.x na openSUSE Leap 42.3 se poskytuje balíčkem `drm-kmp-default` namísto zpětného přenosu mnoha záplat/oprav jádra samotného. Obvykle se tento balíček nainstaluje automaticky, když se při instalaci operačního systému najde na vašem počítači odpovídající grafické zařízení.

KMP poskytuje uživatelům také další přínos: můžete se vrátit ke kódu jádra 4.4.x odinstalováním tohoto balíčku. Čelíte-li kritickému problému, jako je zatuhnutí grafického procesoru (GPU), pokuste sa balíček odinstalovat viz níže, pak restartujte systém a otestujte znovu:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

1.5 Změny pro užívatele instalující ovladač Nvidia ručně

Na openSUSE Leap 42.3 musíte nejprve odinstalovat balík `drm-kmp-default`, než budete moci manuálně nainstalovat ovladače Nvidia pomocí archivu shell skriptů `.run`:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

Instalujete-li balíky RPM poskytované společností Nvidia, nebude mít tento problém vliv, protože v tomto případě sa balík `drm-kmp-default` automaticky nahradí během instaláce ovladače.

Rozhodnete-li se později odinstalovat ovladač Nvidia, přeinstalujte balík `drm-kmp-default`.

Více informací najdete na https://bugzilla.suse.com/show_bug.cgi?id=1044816.

2 Aktualizace systému

Tato sekce obsahuje poznámky k povyšování systému. Podrobné instrukce jak postupovat při povýšení najdete v dokumentaci na https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/cha.update.osuse.html.

Zkontrolujte ještě *3.1 – „Zastaralé balíčky“* .

2.1 Zvýšení verze systému z openSUSE Leap 42.2

2.1.1 Odstraněné a nahrazené balíčky

Proti openSUSE Leap 42.2 jsou odstraněny nebo nahrazeny tyto balíčky:

- `ldapjdk`: Na 42.3 se nezdaří sestavení.
- `libatlas3`: Na 42.3 selže sestavení.
- `castor`: Na 42.3 selže sestavení.
- `fontinfo`: Nikdy nebylo v úmyslu vydat ho jako stabilní balík.
- `plasma5-mediacenter`: Po verzi 5.7.3 byl původní vývoj opuštěn.
- `perl-Mojolicious-Plugin-Bootstrap3`: Dle původních vývojářů zastaralé, funkcionalita je nahrazena `perl-Mojolicious-Plugin-AssetPack`.

- `qtsharp`: Na 42.3 sestavení selže.
- `rubygem-mysql`: Nahrazen rubygem-mysql2.

2.1.2 Ovladač Synaptics Touchpad s KDE Plasma

V Leapu 42.2 nebyl ovladač X.11 Synaptics (balíček `xf86-input-synaptics`) instalován jako výchozí (viz *2.2.4 – „Ovladač Synaptics X může zhoršit používání touchpadu v GNOME“*. Avšak KDE Plasma nabízí jen omezené možnosti konfigurace v náhradě libinput.

V openSUSE Leap 42.3 je balíček `xf86-input-synaptics`) nainstalován s desktopom KDE Plasma (doporučeno `plasma5-workspace`).

2.1.3 Zmeny v indexování KDE Desktop Search

V openSUSE Leap 42.3 desktop search (hledání z plochy) indexuje standardně pouze názvy souborů, ne však jejich obsah.

Indexování obsahu souborů musí být znovu povoleno manuálně, ačkoli bylo již dříve povoleno, protože předchozí předvolené nastavení nebylo uloženo do konfigurace. Chcete-li to provést, postupujte takto:

1. Použitím hlavního menu nebo spouštěče KRunner (funkce pracovní plochy Plasma) otevřete *Konfiguraci pracovní plochy*.
2. Klikněte na *Hledat*.
3. Aktivujte možnost *Indexovat také obsah souborů*.
4. Klikněte na *Použít*.

2.1.4 Shorewall byl upgradován na verzi 5.1

V openSUSE Leap 42.3 byl Shorewall upgradován na poslední stabilní vydání 5.1. Při zvýšení verze upozorní balíčky `shorewall` a `shorewall6` správce, že je nutno zvýšit také verzi konfiguračních souborů.

Dokumentace je k dispozici na http://shorewall.net/.

POSTUP 1 UPGRADUJI SHOREWALL

1. V sezení konzoly (s právy správce systému) spusťte:

```
root #shorewall update -a /etc/shorewall
```

2. Přizpůsobte svou konfiguraci novější syntaxi v případech, kde to nástroj za vás neudělá. Normálně by to bylo nutno jen při určitých (velmi složitých) konfiguracích.

3. Výslednou konfiguraci ověřte a otestujte pomocí:

```
root #shorewall try /etc/shorewall
```

   Funguje-li vše, restartujte počítač nebo restartujte službu pomocí:

```
root #systemctl restart shorewall.service
```

Poznámka: Upraguji **shorewall6**

Proces upgradu pro **shorewall6** odpovídá procesu pre **shorewall** popsanému v *1 – „Upgraduji Shorewall“*. Musíte však zaměnit všetky výskyty `shorewall` za `shorewall6`.

2.1.5 Verze balíčků GCC 6 se shodují s balíčky dodávanými se SLE 12 SP3

openSUSE Leap 42.2 byl omylem dodáván s novější verzí GCC 6, než která byla tehdy dodávána se SUSE Linux Enterprise. Je to opraveno v openSUSE Leap 42.3, který je dodáván se stejnými verzemi balíčků GCC 6 jako SUSE Linux Enterprise 12 SP3.

Jsou-li však nainstalovány balíčky GCC 6, povede to k nucenému snížení verze balíčků během upgrade operačního systému.

2.2 Povýšení z openSUSE Leap 42.1

2.2.1 Odstraněné a nahrazené balíčky

Následující balíčky jsou odstraněny nebo nahrazeny oproti openSUSE Leap 42.1:

- `arista`: Nahrazen `transmageddon`.
- `cadabra`: Zdrojový kód není nadále sestavován. Následník, Cadabra 2 (http://cadabra.science/) ještě není stabilní.
- `dropbear`: Odstraněn, protože nemá významné výhody oproti `openssh`.
- `emerillon`: Nahrazen `gnome-maps`.
- `gnome-system-log`: Nahrazen `gnome-logs`.
- `hawk`: Nahrazen `hawk2`.
- `ksnapshot`: Nahrazen `spectacle`.
- `labplot`: Labplot byl nahrazen jeho Qt5 verzí, nazvanou `labplot-kf5`. Pokud aktualizujete z instalace openSUSE Leap 42.1 na kterém je nainstalován `labplot`, obdržíte `labplot-kf5` automaticky.
- `nodejs`: Přejmenován na `nodejs4`.
- `psi`: Nahrazen `psi+`.
- `python-moin`: Nahrazen `moinmoin-wiki`. Čistě přejmenováno, není to povýšení verze - virtuálně identická drop-in náhrada.
- `ungifsicle`: Nahrazen `gifsicle`.
- `xchat`: Nahrazen `hexchat`.

2.2.2 `/var/cache` na vlastním podsvazku pro snímky a převinutí

`/var/cache` obsahuje mnoho velmi nestálých dat, jako je keš Zypperu s RPM balíčky v různých verzích pro každou aktualizaci. Výsledkem je ukládání dat, která jsou většinou redundantní, ale velmi nestálá, takže množství diskového prostoru, který zabírá jeho snímek, velice rychle roste.

K vyřešení přesuňte `/var/cache` na oddělený podsvazek. Na čerstvých instalacích openSUSE Leap 42.3 se to provede automaticky. Pro konvertování existujícího kořenového souborového systému proveďte tyto kroky:

1. Zjistěte si název zařízení kořenového souborového systému (např. `/dev/sda2` nebo `/dev/sda3`:

   ```
   df /
   ```

2. Identifikujte rodičovský podsvazek všech ostatních podsvazků. Pro instalace openSUSE 13.2 je tento podsvazek pojmenován `@`. Ke kontrole zda máte podsvazek `@` použijte:

   ```
   btrfs subvolume list /  | grep '@'
   ```

   Pokud výstup tohoto příkazu je prázdný, nemáte žádný podsvazek pojmenovaný `@`. V takovém případě byste měli být schopni pokračovat s podsvazkem ID 5, který byl používán ve starších verzích openSUSE.

3. Nyní přimontujte požadovaný podsvazek.

   - Pokud máte podsvazek `@`, přimontujte tento podsvazek do dočasného přípojného bodu:

     ```
     mount <korenove_zarizeni> -o subvol=@ /mnt
     ```

   - Pokud nemáte podsvazek `@`, přimontujte místo něj podsvazek ID 5:

     ```
     mount <korenove_zarizeni> -o subvolid=5 /mnt
     ```

4. `/mnt/var/cache` může již existovat a měl by to být stejný adresář jako `/var/cache`. Abyste předešli ztrátě dat, přesuňte jej:

   ```
   mv /mnt/var/cache /mnt/var/cache.old
   ```

5. Vytvořte nový podsvazek:

   ```
   btrfs subvol create  /mnt/var/cache
   ```

6. Pokud tam nyní je adresář `/var/cache.old`, přesuňte jej do nového umístění:

   ```
   mv /var/cache.old/* /mnt/var/cache
   ```

Pokud toto není váš případ, místo toho proveďte:

```
mv /var/cache/* /mnt/var/cache/
```

7. Volitelně odstraňte `/mnt/var/cache.old`:

```
rm -rf /mnt/var/cache.old
```

8. Odmontujte podsvazek z dočasného přípojného bodu:

```
umount /mnt
```

9. Do `/etc/fstab` přidejte záznam pro nový podsvazek `/var/cache`. Jako šablonu pro kopírování použijte existující podsvazek. Ujistěte se, že UUID zůstane nedotčené (toto je UUID kořenového souborového systému) a změňte název podsvazku a jeho přípojné místo shodně na `/var/cache`.

10. Přimontujte nový podsvazek jak je uvedeno v `/etc/fstab`:

```
mount  /var/cache
```

2.2.3 GNOME Keyring již nezahrnuje GPG

Vestavěný agent GPG pro klíčenku GNOME Keyring byl odebrán. To znamená, že GNOME Keyring již nemůže být nadále používán pro správu GPG klíčů. Tyto klíče můžete nadále spravovat pomocí nástroje **`gpg`** v příkazovém řádku.

2.2.4 Ovladač Synaptics X může zhoršit používání touchpadu v GNOME

Ve verzi Leap 42.1 byl jako výchozí instalován ovladač Synaptics X (balíček `xf86-input-synaptics`), ale měl nižší prioritu než ovladač libinput (`xf86-input-libinput`).

S openSUSE Leap 42.3:

- Není ovladač Synaptics X nadále instalován jako výchozí.
- Pokud je ovladač Synaptics X nainstalován, bude mít přednost pro kterákoliv touchpadová zařízení.
- Ovladač Synaptics X není v GNOME nadále podporován. To znamená, že pokud je tento ovladač nainstalován, mohou být touchpady Synaptics nakonfigurovány pouze do té míry, jako by to byla základní myš.

Pokud nemáte touchpad Synaptics a nemáte velké množství vlastní konfigurace pro ovladač Synaptics, odstraňte tento balíček z vašeho systému:

```
sudo zypper rm  xf86-input-synaptics
```

2.2.5 AArch64: Velikost stránky se v openSUSE Leap 42.3 změnila oproti openSUSE Leap 42.1

V openSUSE Leap 42.1 byla výchozí velikost stránky 64 kB na platformách AArch64. Ve verzi openSUSE Leap 42.3 je velikost stránky změněna na 4 kB. Proto jsou staré souborové systémy Swap a Btrfs nepoužitelné.

Pokud v současnosti používáte openSUSE Leap 42.1 na AArch64, zvažte místo upgradu systému novou instalaci openSUSE Leapu 42.3.

2.2.6 Systémy s kontroléry CCISS mohou po povýšení selhat při zavádění systému

Ovladač řadičů Compaq/HP Smart Array (CCISS) (`cciss.ko`) již standardně některé řadiče nepodporuje. To může vést k tomu, že jádro openSUSE Leapu 42.3 nerozpozná kořenový disk.

Na systémech, kterých se tato chyba týká, můžete ovladač CCISS nakonfigurovat tak, aby se vrátil k předchozímu chování a tyto kontroléry opět detekoval. Provedete to tak, že jádru předáte parametr `cciss.cciss_allow_hpsa=0`.

3 Obecné

Tato sekce uvádí obecné problémy s openSUSE 42.3, které nespadají do žádné jiné kategorie.

3.1 Zastaralé balíčky

Následující balíčky jsou stále posílány jako součást distribuce, ale jsou zastaralé. Balíčky existují jako pomoc migrace, ale jejich používání se nedoporučuje a už nemusí přijímat opravy. Balíčky budou odstraněny v další verzi distribuce.

- `lxdm`: Není udržován, místo něj použijte `lightdm`.
- `mysql-community-server`: Nemusí už dostávat opravy údržby a zabezpečení. Doporučujeme migraci na `mariadb`.
- `ruby2.2-*`: Pouze pro vývoj. Použijte Ruby 2.1 nebo 2.4.
- `ruby2.3-*`: Pouze pro vývoj. Použijte Ruby 2.1 nebo 2.4.
- `uClibc`: Není udržován.

Pro kontrolu, zda instalované balíčky už nejsou udržovány: Zajistěte, aby byl instalován `lifecycle-data-openSUSE`, pak použijte příkaz:

```
životní cyklus zypper
```

3.2 KDE software pro správu osobních informací (KDE PIM)

KDE PIM 4.x již není vývojáři KDE podporována, ale byla ponechána v openSUSE Leap 42.2 spolu s KDE PIM 5, aby se zabránilo narušení uživatelských postupů a usnadnila se migrace.

V openSUSE Leap 42.3 byl vypuštěn zásobník KDE PIM 4.x a je zde obsažen jen aktuální, původním vývojem podporovaný zásobník KDE PIM 5.

3.3 Zámek obrazovky není dostupný používáte-li GNOME Shell, ale ne GDM

Při použití GNOME Shell dohromady se správcem přihlášení jiným, než GDM, jako je SDDM nebo LightDM, obrazovka nebude prázdná nebo zamknutá. Navíc není možné přepnout uživatele bez odhlášení.

Abyste mohli zamykat obrazovku z GNOME Shellu, zapnětě GDM jako váš správce přihlášení:

1. Ujistěte se, že balíček `gdm` je nainstalován.

2. Otevřete YaST a v něm otevřete */etc/sysconfig Manager*.
3. Jděte do menu *Plocha* › *Správce zobrazení* › *DISPLAYMANAGER*.
4. V textovém pole uveďte `gdm`. Pro uložení klikněte na *OK*.
5. Restartujte.

3.4 Podpora globálního menu v KDE Plasma

Ve verzi KDE Plasma 5.9 je znovu podporováno globální menu, známé ze starších verzí KDE desktop.

Ve verzi openSUSE Leap 42.3 je k dispozici také plazmoid pro panel aplikačního menu.

Poznámka: Aplikace, které nejsou založeny na Qt (framework), sa mohou chovat nesprávně

Aplikácie, ktoré nepoužívají nástroje Qt, nemusí podporovat globální menu nebo se mohou chovat nekorektně.

3.5 Prehrávání mediálních souborů MP3

Od verze openSUSE Leap 42.3 jsou kodeky pro přehrávání mediálních souborů MP3 dodávány jako součást standardního repozitáře.

Chcete-li tento dekodér použiť v aplikacích a frameworcích založených na gstreameru, ako jsou Rhythmbox nebo Totem, nainstalujte balíček `gstreamer-plugins-ugly`.

3.6 Pro písmo Type-1 v LibreOffice není podpora

LibreOffice 5.3 nepodporuje starší písma Type-1 (přípony souborů `.afm` a `.pfb`). Většina uživatelů by tím neměla být ovlivněna, neboť jsou k dispozici aktuální písma buď ve formátu TrueType (`.ttf`) nebo ve formátech OpenType (`.otf`).

Jste-li tím ovlivněni, převeďte písma Type-1 na podporovaný formát (například TrueType) a potom použijte převedená písma. Konverze je možná aplikací FontForge (balíček `fontforge`), součást systému openSUSE. Informace o skriptech na tyto konverze najdete na https://fontforge.github.io/en-US/documentation/scripting/.

4 Více informací a zpětná vazba

- Čtěte dokumenty `README` z média.
- Zobrazte si podrobné údaje o změnách určeného balíčku z jeho souboru RPM:

  ```
  rpm --changelog -qp FILENAME.rpm
  ```

  Nahraďte *`NÁZEV_SOUBORU`* názvem souboru RPM.
- Chronologický záznam všech změn v aktualizovaných balíčcích najdete v souboru `ChangeLog` v kořenovém adresáři tohoto média.
- Další informace najdete na médiu v adresáři `docu`.
- Další a aktualizovanou dokumentaci najdete na https://doc.opensuse.org/.
- Nejnovější novinky produktu openSUSE najdete zde: https://www.opensuse.org.

Copyright © 2019 SUSE LLC

Děkujeme, že používáte openSUSE.

Tým openSUSE.